

För Mälarsöarna mot framtiden

INNEHÅLL

Inledning	3
Demokrati och medborgarinflytande	4
Skola, barn och ungdom	7
Vård och omsorg	10
Vår miljö	13
Bostäder	18
Centrumutveckling	20
Trafik	22
Kultur och fritid	24
För jämlikhet - mot diskriminering	29
Jobb och företagande	31
Socialt ansvar	33
Ekonomi	34

Alla foton är av illustrations- och genrekarakter.

Foto: Öpartiet

Kartmålning: Oscar Linde

Personerna på bilderna har ingen anknytning till Öpartiet.

Text och bild får fritt återges om källan anges så här:

Källa Öpartiets partiprogram 2022

Inledning

Utgångspunkt för vår politik och agerande är FN:s mänskliga rättigheter. Vår politik bygger dessutom på att skapa förutsättningar för alla utifrån deras situation och behov. Vi är för ett mångkulturellt samhälle, fritt från rasism och främlingsfientlighet. Vi värnar om klimat och miljö och vill öka varje invånares möjlighet att påverka de politiska besluten. Framtidens Mäläröarna är ett öppet och inkluderande samhälle för alla. Principen om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet är styrande. Samhället präglas av flexibilitet och innovation som förmår hantera nya omständigheter där invånarna har inflytande samt politiker tar ansvar för samhällsutvecklingen. Mäläröarna utvecklas utifrån sina unika förutsättningar, ”mellan stad och land”, mitt i Mälaren

Vi kom som nybildat parti in i fullmäktige vid valet 2006. En av våra viktigaste valfrågor var då behovet av en fungerande lokal demokrati. Efter 16 år kan vi tyvärr konstatera att underskottet på lokal demokrati finns kvar i Ekerö. Vi har envist använt de medel som står till buds för ett politiskt parti under alla dessa år som vi deltagit i den politiska debatten men ännu har inte mycket ändrats. Demokrati kräver mod och öppenhet och tar tid. Det kräver också mod att lyssna till allas åsikter, att inte vara rädd för att stå upp för det fria ordet och en öppen diskussion, att se mångfalden av åsikter som ett verktyg för att samhället ska utvecklas. Öppenhet är för oss i Öpartiet demokratins grundförutsättning. I samhällen utan öppenhet får politikerföraktet näring, vilket vi olyckligtvis kan se i Ekerö. Vi hoppas på ett ökat mandat för att ändra på detta.

Andra viktiga valfrågor är förskola och skola, barn och ungdomar samt omsorg för såväl ung som äldre. Ekerö har under mandatperioden 2018-2022 haft som mål att bli en av landets tio bästa skolkommuner. Hur står det då till med skolan i Ekerö? Vi har fortfarande en hög andel obehöriga lärare, inte minst inom förskolan, och stora barngrupper. Vi vill gärna se friskolor i Ekerö men dessa skall inte vara vinstdrivande. Det finns fortfarande skolor som är dåligt underhållna och har undermåliga lokaler. En av de mest alarmerande frågorna är betygsglidningen där våra elever får betyg som sedan inte står sig när de kommer in på gymnasiet. Det vill vi i Öpartiet ändra på. Under sista delen av 2013 togs äntligen beslut att bygga det särskilda boendet i Stenhamra med inflyttning 2017. Det kommer ändå att vara platsbrist. Därför anser vi att ytterligare boenden redan nu måste börja planeras för framtiden och i olika utformningar.

Vi kommer att kämpa för att äldre ska kunna bo kvar där de tidigare levt sitt liv och där få sin omsorg. I dag finns det ett stort antal föreningar i kommunen. De utgör den största kraften vad gäller initiativ och kreativitet inom civilsamhället och kulturen i Ekerö. Varje krona investerad i Ekerös föreningar ger mångfalt tillbaka. Vi vill att stödet till föreningarna kraftigt ska öka. Alla barn ska också erbjudas en väl fungerande kulturskola som ska vara avgiftsfri. Ekerö ska vara en ekologisk kommun. Vi ska leva upp till det i praktiken och inte bara som en läpparnas beaktelse i valtider. Att inte ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle kommer vara dyrbart inte bara för oss som lever nu men även för kommande generationer. Därför måste vi börja nu! Vår underbara miljö är ett starkt skäl att bosätta sig i Ekerö – Öpartiet vill värna och utveckla den.

Vi vill ha en målmedveten bostadspolitik grundad på en bostadsförsörjningsplan som tar hänsyn till människor som inte vill eller har råd att bo i småhus eller i bostadsrätt. Vi har goda förutsättningar att bygga flerbostadshus utan att förstöra vårt odlingslandskap och vår naturmiljö. Vi vill utveckla Ekerö Bostäder inte avveckla och sälja ut vårt gemensamma bostadsbolag. Vi vill ta initiativ till en långsiktig utveckling av hela Ekerö, både landsbygd och tätort. Historiskt har planeringen saknat långsiktighet och helhetssyn. Detta vill vi ändra på!

Öpartiet vill skapa Mäläröarnas framtid med dig!
Vi vill ha ett Ekerö för alla!

Demokrati och medborgarinflytande

Kommunen måste vidga medborgarinflytande för att skapa tillit till det demokratiska systemet och för att utveckla ett hållbart samhälle. I dag finns ett stort motstånd från de styrande partierna att öka medborgarnas inflytande. Det missgynnar Ekerös utveckling eftersom många goda idéer aldrig får komma fram. Ett gott samhälle behöver engagerade människor och möjlighet till inflytande.

Många kommuner har kommit långt i sitt demokratiarbete med att släppa in medborgarna i det politiska rummet. Medborgardialog, medborgarpaneler och medborgarmotioner är bara några exempel på verktyg som används. Dessa möjligheter ska finnas även för medborgarna i Ekerö kommun. Under en rad av år har vi diskuterat och motionerat om hur den kommunala demokratin ska vitaliseras. Resultatet har blivit magert, väldigt lite har hänt. Den senaste mandatperioden har det varit mycket tyst från de andra partierna om utveckling av demokratin och ökat inflytande för medborgarna. Det har mest blivit tunna diskussionsunderlag som utmynnat i fortsatt utredning där invånarna "glömts bort". En av våra viktigaste frågor har hela tiden varit demokratin. Det blir den viktigaste valfrågan även detta val eftersom underskottet i demokratin kvarstår. Vi avser att involvera invånare i ett tidigt skede i beslutsprocesserna där det finns störst möjligheter till reell påverkan. Utgångspunkten är att medborgardialogen utvecklar demokratin och leder till bättre och mer förankrade beslut. Politiker och tjänstepersoner behöver bli mer proaktiva för att hitta invånarna där de befinner sig snarare än att förvänta sig att de aktivt uppsöker information om kommunens planer. Information om kommunens utvecklingsplaner ska vara lättillgängliga för alla oberoende av utbildningsnivå, språklig bakgrund, ålder och andra faktorer som påverkar tillgängligheten av information.

Bra dialog ger högt demokratibetyg

Forskare vid Örebro universitet har tittat på vad som förenar de kommuner som får bra betyg när det gäller medborgarnas förtroende för sina politiker. De har kommit fram till två tydliga trender. Den ena är att man satsar på kommunikation och dialog för att utveckla demokratin. Den andra är att man strävar efter att involvera medborgarna på olika sätt. Vi anser att Ekerö måste utveckla den kommunala demokratin. Det finns många spännande former som kan vara aktuella: Medborgarbudget som i Örebro och medborgarpaneler där medborgarna kan presentera idéer och förslag är några idéer man bör titta på.

Öppenhet och respekt

I vår kommun ska politiker och tjänstemän arbeta med respekt för medborgarna och demokratin i ett klimat som kännetecknas av öppenhet och service. Vår grundlagsskyddade rätt till insyn och inflytande ska ha hög prioritet. Det ska vara lätt för alla att ta del av handlingar och information och att delta i den politiska processen. Behandla medborgarnas skattemedel med respekt. Vi vill att ljudfilerna från kommunfullmäktige finns på kommunens hemsida likväl som byggnadsnämndens och miljönämndens handlingar/ärenden vilka idag inte delges allmänheten.

"Demokrati kräver mod och öppenhet. Mod att lyssna till allas åsikter, att inte vara rädd att ta fighten och diskussionen, och i stället se mångfalden av åsikter som ett verktyg för att samhället ska utvecklas."

Bevara kommunens tillgångar

Kommunens tillgångar i form av mark och fastigheter är medborgarnas gemensamma egendom. De bör förvaltas därefter. De utgör resurser som behövs för att tillgodose kommunens åtaganden inom skola, vård, omsorg. Utan lokaler och bostäder minskar handlingsfriheten. Vi ska inte sälja ut våra gemensamma tillgångar – vi vill tvärtom att kommunen skall köpa in mark för framtida behov, vi vill utveckla inte avveckla!

Hela kommunen ska höras

Makten ska inte koncentreras. Alla beslut ska fattas efter dialog med berörda medborgare. Vi vill utveckla beslutsformer med medborgardialog och närdemokrati. Ekerö kommun är en av de få kommuner som inte arbetar i den här riktningen idag. Möten i kommunstyrelse och nämnder ska också förläggas till andra delar av kommunen än Ekerö centrum. På så sätt visar vi att dessa områden är kända för de politiskt aktiva och ger dem en möjlighet att möta människorna i ytterområdena på deras "egen mark". I samband med nämndsammanträden som förläggs i våra ytterområden ska det ges möjlighet till medborgardialog. Verktøygen finns - nu ska de användas - former för e-demokrati måste utvecklas. Datorer och internet ger nya möjligheter till medborgardialog. De nya verktøygen är inte överordnade de gamla (brev, fax och telefon), men de gör det lättare att snabbare nå fler grupper. Det är viktigt att våra ungdomar deltar i den demokratiska processen. Kommunmedborgarnas röster både unga som äldre måste få utrymme att kunna påverka politiken mellan valen i Ekerö kommun. Det är många kommuner som arbetar för att öka medborgarnas delaktighet och inflytande i politiken. Därför vill vi verka för att e-förslag införs med möjlighet att lämna synpunkter och skapa en medborgardialog i kommunen. Att det skapas mobila appar, för att även få med de ungas röst (Speak app) i politiken. Att ett årligt ungdomsfullmäktige införs, samt ett ungdomsråd skapas. Detta för att möjliggöra tätare kontakter med politiken. Den som är ung ska naturligtvis också ha sitt politiska inflytande. De bästa förutsättningarna skapas om ungdomarna själva tar initiativ till att erövra politisk makt. Vi kan tillhandahålla vissa förutsättningar, till exempel genom beslutsdelegation och tilldelning av medel.

”Öppna nämndsammanträden är en självklarhet för oss.”

Öppna nämndsammanträden

Öppna nämndsammanträden är en självklarhet för oss. Reglerna för detta finns tydligt angivna i lagstiftningen. Det krävs att fullmäktige fattar beslut om att nämndernas sammanträden får vara öppna. Frågor som rör myndighetsutövning mot enskild är undantagna. För att göra det lättare för medborgarna att följa med vad som händer i kommunpolitiken ska varje sammanträdesprotokoll också finnas i en sammanfattande och mer lättläst version.

Ny politisk organisation

Inför den förra mandatperioden försvagades oppositionen genom att arbetsutskotten i vissa nämnder togs bort. Kommunalarbetsarvodet är fortfarande för hög 89 375 kr. Ekerö är en relativt liten kommun, därför är det inte rimligt att vårt kommunalråd har ett av de allra högsta kommunalarbetsarvodena i landet. Arvodet för ett kommunalråd bör motsvara riksdagsledamöternas grundarvode som är 71 500 kr och oppositionsrådets arvode bör vara ca 80 % av riksdagsmannaarvodet vilket är 57 200 kr. Övriga partier ska även fortsättningsvis få betald tid, som mest motsvarande en politisk sekreterare, proportionellt fördelat efter mandat i fullmäktige.

Medborgarförslag

Vi vill genomföra ändringar som ger medborgarna en röst även mellan valen. Det handlar om att du som medborgare ska ha möjlighet att lägga fram förslag till fullmäktige som då måste ta upp förslaget för beslut. Denna ordning finns i dag i två tredjedelar av landets kommuner och av de förslag som lämnas in, leder cirka 30 % till ett positivt beslut i fullmäktige. Det ger även dig som medborgare tillräde till beslutsprocessen.

Medborgarutfrågningar

Utfrågningar av politiker och vissa tjänstemän ska ordnas med jämna mellanrum. Dagordning och former för dessa utfrågningar ska bestämmas av kommuninvånare som inte har politiska uppdrag. Hösten 2017 ordnades en sådan möjlighet och intresset – speciellt inom området bygg- och samhällsplanering – var så stort att man behövde upprepa det hela. Vi vill att antalet medborgarutfrågningar återkommer och utökas.

Moderna arbetsformer

De politiska arbetsformerna behöver moderniseras och anpassas till de förhållanden som vi människor lever under. Alla ska känna att de har möjlighet att genomföra ett politiskt uppdrag. De arbetsformer som finns idag är inte tilltalande. Allt för många lämnar sina politiska uppdrag. En orsak till avhoppet är att nya politiker upplever att de inte kan påverka nämnvärt. Uppdraget känns då meningslöst. En annan orsak till avhopp är att det inte går att förena uppdraget med familjelivet.

Personalutskott

För att öka de anställdas möjlighet att påverka verksamheten ska ett personalutskott tillsättas som bland annat ska verka för hög inre kvalitet och god bemanning. Ökat medinflytande och delaktighet är viktiga faktorer för trivsel på jobbet. Som största arbetsgivare i Ekerö ska kommunen föregå med gott exempel. Anställda som trivs ger bättre service till medborgarna. Det leder till friskare medarbetare och en organisation som fungerar bättre.

Folkomröstning

Öpartiet vill att det för större frågor ska finnas en plan för att genomföra folkomröstningar. Om kommunen sköter sin medborgardialog kan vi undvika den extra kostnad som folkomröstningar medför. Vi ska arbeta för direktdemokrati genom att ge medborgarna möjlighet till inflytande i frågor som berör medborgarna.

Skola, barn och ungdom

Ekerö kommun ska vara en bra kommun att växa upp i. Vi ska ha en modern skola och vara en av landets bästa skolkommuner. Det skall finnas en skola för alla. Det innebär att skolor ska finnas där invånare bor med säkra skolvägar, även på landsbygden i kommunen. Mindre skolor, mindre klasser. Vi behöver lyssna på vad barn och ungdomar har att säga och agera därefter. Fler inspirerande pedagoger och resurser för att stötta även barn med särskilda behov så att alla ska kunna uppnå goda resultat och känna sig stolta. Tillräckligt med resurser skall avsättas för olika behov. Närhetsprincipen till kommunens skolor och förskolor måste vara gällande för alla elever och barn på landsbygden såväl som i tätort.

Vi behöver ändamålsenliga och väl underhållna lokaler. Alla barn ska känna sig trygga i sin skola. Vi vill införa fler kuratorer och skolsköterskor i kommunen. Målet är att det ska finnas en i varje skola i tätort och ambulerande i de övriga skolorna. Högre löner och tydliga karriärmöjligheter för lärare är viktiga för att skolan ska fungera bra framöver. Lärare ska inte behöva ägna orimligt mycket tid åt administrativa sysslor. Skollagen säger att varje elev ska ges så mycket stöd att målen nås, och det måste vi kunna göra i Ekerö. Det är dessutom av stor vikt att lärare och elever får så bra arbets- och lärandemiljö som möjligt, att Ekerö kommun ses som en bra arbetsgivare dit man gärna söker sig. Den kommunala skolan i Ekerö ska hålla så hög kvalitet att barnen och eleverna väljer att gå där även när det finns privata alternativ. närhetsprincip skall gälla. De pedagogiska luncherna är viktiga för att barnen ska få en positiv upplevelse av måltiden. Att sitta vid samma bord och äta ger tillfälle till samtal. Fria skolmåltider till lärare/personal som äter tillsammans med elever/barn och har tillsynsskyldighet.

Vi kommer att arbeta för en återöppning av Munsö skola i sin helhet!

Tionde bästa skolkommun

Vi anser att vi ska sträva efter att vara en av landets tio bästa skolkommuner, men det räcker inte att bara titta på meritvärdet i årskurs 9 för att kunna kalla sig en av landets bästa. Skolan är en komplex verksamhet där flera faktorer måste vägas in. Det visar om inte annat Skolverkets statistik över hur dåligt Ekerös elever klarar sig i gymnasiet. Detta är en konsekvens av så kallad betygsglidning. Vi har i alla budgetförslag visat att vi vill satsa extra på skola och förskola. Vi vill också satsa på gymnasieskolor med både teoretiska och praktiska linjer. Därför vill vi återinföra läroböcker.

Mindre barngrupper

I den pedagogiska debatten i Sverige i dag oroas experterna över små barn i stora grupper. Stora barngrupper med få vuxna riskerar att skada småbarnens utveckling. I ett- och tvåårsåldern utvecklas barnens hjärnor snabbare än någon gång senare i livet. Om små barn inte får möjlighet att knyta an till vuxna och bli sedda finns det risk att de får men för livet, framför allt i sin emotionella och språkliga utveckling. Kanske är det ett av skälen till att vi i dag har problem med läsinläringen bland våra skolbarn? Vi vill därför ha en satsning på mindre grupper för de små barnen.

Ökad lärartäthet

Ekerö kommun har i dag låg lärartäthet, under riksgenomsnittet. Lärartätheten och andelen behöriga lärare är viktiga faktorer för elevernas möjligheter att tillgodogöra sig kunskap. Därför behöver vi flera behöriga lärare. Vårt mål är att Ekerö kommun åtminstone ska kunna mäta sig med övriga kommuner i länet. I kommunens förskolor är läget katastrofalt, endast en tredjedel av förskollärarna är behöriga. Resurserna behöver utökas rejält.

Fria arbetskläder

Det kan och får inte vara någon skillnad beroende på vilken förskola eller skola personalen arbetar på. Det ska vara en likhetsprincip på förskolor och skolor i Ekerö kommun avseende fria arbetskläder.

Tjänstebostäder

Ekerö kommun kommer aldrig att kunna konkurrera med exempelvis Stockholms stad eller större kommuner och privata arbetsgivare utifrån lönesättning. Detta innebär som vi ser det att Ekerö kommun behöver tänka nytt för att attrahera yngre och välutbildade medarbetare, det vill säga morgondagens arbetskraft, likväl som att behålla nyckelpersoner inom den kommunala organisationen. Ett sätt i en region med kraftig bostadsbrist för att lösa detta skulle kunna vara tjänstebostäder. Detta är en lösning som på olika sätt används av offentliga arbetsgivare i Sverige men även i våra grannländer exempelvis i Helsingfors stad. Utgångspunkten är att kommunerna använder sina kommunala bostadsbolag i syfte att erbjuda nyanställda hyresbostad motsvarande en bestämd kontraktstid som är kopplad till anställningen i kommunen.

Lokaler

Bättre framförhållning behövs för att vi ska kunna skapa nya och ändamålsenliga verksamhetslokaler. Nya lokaler skall planeras och byggas i nära samråd med lärare och elever. Vi vill föra över verksamhetslokaler som förskolor och skolor till Ekerö bostäder. Det får också vara slut med att hyra in dyra baracker, i stället vill vi se långsiktiga lösningar av permanent karaktär. Vi vill inte ha jätteskolor i Ekerö kommun! Det kommunala bostadsbolaget bör ha en aktiv kunskap om bostadsbeståndets utveckling i kommunen och därigenom behovet av verksamhetslokaler.

Friskolor med pedagogiska idéer

Friskolor med pedagogiska idéer kan vara värdefulla komplement till de kommunala skolorna. De ger utrymme för pedagogiska idéer som inte ryms eller kan utvecklas i den kommunala skolan. Friskolor med enbart vinsten som drivkraft behöver vi inte. Varje enskilt fall ska prövas. Det ska finnas mycket tydliga krav från kommunen på full insyn, handlingsoffentlighet, kvalitet, lärartäthet med mera. Ett absolut krav från kommunens sida ska vara att friskolan tillämpar grundlagens offentlighetsprincip och att det så kallade meddelarskyddet ska gälla för de anställda. Vi kan inte acceptera att insynen i våra barns skolor blir sämre. Friskolorna har sin inkomst från kommunala skattemedel och därför måste invånarna ha insyn i skolornas budget.

Barn med behov av särskilt stöd

Resurser för att stötta barn med särskilda behov behövs också ute i skolorna. Det resursteam som finns centralt i kommunen räcker inte. Det måste finnas fler utbildade speciallärare/specialpedagoger i kommunens skolor och förskolor. Det är också viktigt att stödet till dessa elever säkerställs även under den tid de tillbringar på fritids. I dagens Ekerö är det inte alltid så. Vi vill att resurserna följer med barnen hela dagen så att de får det stöd och den uppmärksamhet de behöver för sin utveckling. Särbegåvade barn skall ges möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar och behov.

Fritidshem

Kvaliteten och organisationen av kommunens fritidsverksamhet måste ses över. Idag är barngrupperna stora och alltför få fritidspedagoger finns i verksamheten. Fritidshem skall vara öppna även under helger och lov.

Stöd till unga

I Ekerö kommun ska det finnas fler fältassistenter på heltid De ska tjänstgöra på de tider när behovet är störst, det vill säga kvällar och helger, och i alla delar av kommunen. Fältassistenterna ska ha ett nära samarbete med fritidsgårdarna och föräldravandrarna. Kommunens unga som är på väg att tappa greppet ska fångas upp och få hjälp.

Hjälp till utsatta barn

Alla barn ska vara medvetna om sina rättigheter och att de ska veta var de kan få hjälp om de hamnar i en utsatt situation och att de vågar ta steget att söka hjälpen. För att nå dit vill vi vända oss till alla barn i Ekerös skolor med projektet "Barn i Ekerö". Detta projekt ska också syfta till att ge ökad medvetenhet om mänskliga rättigheter i vid mening

Barn och ungdomsbokslut

Det bör vara självklart att barn och ungdomar bereds plats i diskussionen om framtid och tillväxt. Det är ju de som är framtiden. Genom att satsa på barn och ungdomar och se på hur besluten påverkar dem ser vi också framåt och skapar tillväxt.

Flera kommuner runt om i Sverige gör idag barn- och ungdomsbokslut där samtliga kommunala verksamheter årligen utvärderas utifrån aspekten "ungdomars perspektiv". Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor tog 2003 fram en enkät, "Lupp" (Lokala uppföljningar av ungdomspolitiken), som nu används av allt fler kommuner och hela regioner. Den kan kompletteras med "Unga direkt", en metod som tagits fram av Barnombudsmannen, där kärnan är att man på allvar lyssnar till vad barn och unga har att säga. Många kommuner har också valt att gå med i Nationella Nätverket för Ungas Inflytande (NUNI) som är ett stödjande nätverk för kommuner som vill utveckla sitt arbete med ungas delaktighet och inflytande.

Vi vill att även Ekerö kommun gör ett barn- och ungdomsbokslut varje år och att kommunen tar till sig dessa nya verktyg.

Vård och omsorg

Ekerö kommun ska vara en bra kommun för alla. Ingen ska behöva oroa sig för att inte få den hjälp och den omsorg som behövs. De äldre i Ekerö blir fler och fler. Många är friska men åtskilliga behöver stöd från kommunen. De flesta äldre vill bo kvar i sin invanda miljö. Vi ser därför behov av olika boendeformer för äldre i alla kommunens områden. Kommunen måste kunna erbjuda en hemtjänst med hög kvalitet och flexibilitet. Vi ställer krav på personalförstärkningar och krav på utbildning för personal inom vård och omsorgsområdet, vilket inkluderar personal inom LSS-verksamheten.

Stödet ska inte bara handla om att ge de äldre stöd för att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt. Det ska också finnas en valfrihet som gör att man även som äldre eller omsorgstagare kan känna sig trygg. Ekerö måste kunna erbjuda många olika boendeformer och många olika former av stöd.

Friskvård i stället för sjukvård

Vi vill införa ett friskvårdsbidrag till de äldre. Med ett bidrag som uppmuntrar till aktiviteter så tror vi att det skulle ge senioren ett värdigt åldrande. Många studier visar att styrketräning ger bra resultat för äldre. Det bidrar till en bättre hälsa och minskar behovet av vård. Därför vill vi satsa på mer friskvård till äldre.

Handikappomsorg

Som Ekeröbo ska du kunna känna dig trygg och själv bestämma över din tillvaro. För att skapa trygghet för både brukare och personal ska handikappomsorgen inte privatiseras mot brukarnas vilja. Däremot ska olika driftsformer utredas vid start av ny verksamhet. Det ger möjlighet till ett aktivt val för brukarna och deras företrädare, och ska inte som i dag baseras på ideologiska beslut. Vi anser att det ska införas en brukarombudsfunction. Det är av största vikt att kommunen följer lagen om stöd och service (LSS) och att medborgarnas lagliga rätt bibehålls enligt intentionerna, för att undvika att gällande lag urholkas och se till att goda levnadsförhållanden skapas. Kommunens värdegrund ska omfatta alla. I Ekerö kommun har vi värdegrunder som säger att ingen skall behöva dö ensam på kommunens särskilda boenden. Vi skall erbjuda en hand som håller i din till livets slut. I själva verket fattas beslut om att personal inte får närvara när personer med stöd av LSS (lagen om stöd och service) läggs in på sjukhus. Det medför att personerna inte får den hand i sin som utlovas i livets slutskede, av den eller de som varit personens trygghet i vardagen. Vi vill att kommunens värdegrund även skall omfatta de personer som har stöd via LSS vid inläggning på sjukhus och allra helst i livets slutskede.

Även handikappade kommunmedborgare har behov av olika boendeformer alltifrån egna lägenheter till mer integrerat boende. Öpartiet vill hjälpa till att förbättra bostadssituationen för dem som behöver anpassade bostäder.

Under mandatperioden 2018-2022 har vi försökt verka för utökat föräldrastöd till diagnostiserade föräldrar. Genom vår motion år 2015 infördes ett nytt familjeteam där föräldrar, barn och ungdomar kan få hjälp och stöd.

Vi vill att Ekerö kommun tar till sig och skaffar sig den kompetens som behövs liknande den som finns i Uppsala (SUF- Samverkan, Utveckling, Föräldraskap) samt startar speciella team som hjälper barnen att bo kvar hos sina biologiska föräldrar i stället för att placeras utanför det egna hemmet. Det blir en förbättring framför allt för familjerna och barnen men även för kommunen som kan undvika dyra placeringar. Vi vill även att de som har arbetat 25 år inom daglig verksamhet ska erhålla en minnesgåva för lång och trogen tjänst. Genom vår motion i slutet av 2021 kommer detta nu att bli verklighet!

Att bli äldre

Det ska vara tryggt att åldras i Ekerö. Var och en ska kunna välja den vård och omsorg som den äldre har behov av. Man ska inte som äldre tvingas flytta från sin hembygd. Nya bostäder för de äldre måste snarast byggas i både tätort och landsbygd. Detta för att skapa möjlighet att bo kvar i sin hembygd med närhet till vänner och bekanta. För att underlätta för den som vill vårda sin maka/make i hemmet måste behovet ses över av dagvårdsplatser och korttidsboende.

Mellanboende och trygghetsboende

Många äldre önskar komma till ett mindre boende gärna med gemensamhetslokaler, som ger möjligheter till träffar och umgänge. Denna typ av boende saknas i kommunen i dag. Behovet av "mellanboende" dit den äldre kan flytta när vederbörande fortfarande är relativt frisk och pigg måste tillgodoses. För dem som har behov av lite mer vård anser vi att trygghetsboenden ska byggas. Trygghetsboende är en boendeform dit äldre kan flytta utan biståndsprövning för att känna sig trygga.

Färingsöhemmet skall bevaras och utvecklas

Under 2017 lades Färingsöhemmet ned, i samband med att äldreboendet i Stenhamra blev klart. Vi tror inte att det nya boendet kommer att kunna tillgodose det stora behovet av bostäder för äldre på norra Färingsö. Många vill bo kvar i sina gamla hemtrakter i Färentuna och Hilleshög. Färingsöhemmet kan drivas vidare som ett s.k. trygghetsboende eller någon annan sorts kollektivboende med särskild inriktning på äldre personer. Vi tror att med litet kreativitet är det möjligt att bevara en grupp bostäder för äldre medborgare som vill bo tillsammans. De ska känna sig trygga i en fin miljö som också stärker den sociala samvaron. Även för kommunens ekonomi vore det ett lyft om flera medborgare som idag bor ensamma i avlägsna stugor kunde betjänas av hemtjänsten under ett och samma tak. Vi vet att bevarandet av Färingsöhemmet är en hjärtefråga för många medborgare på norra Färingsö såväl yngre som äldre. Om Färingsöhemmet finns kvar stärks också Kungsbergas roll som "serviceort", som översiktsplanen säger. Vi vill se Färingsöhemmet som ett mellanboende för äldre.

Fler särskilda boenden

Ekerö behöver flera platser i särskilt boende. Det är inte acceptabelt att äldre måste flytta utanför kommunen för att få den vård de behöver. Vi anser därför att det redan nu är hög tid att planera för ytterligare boenden. För att säkerställa olika boendeformer vill vi att äldreboendet i Stenhamra också ska ha ett trygghetsboende.

”Egen tid” på våra särskilda boenden

Ge de äldre mer makt över sin tid. Därför vill vi införa ”egen tid” på våra särskilda boenden. ”Egen tid” innebär att den boende får disponera en i personalen ett visst antal timmar per vecka. Det ger de äldre en verklig möjlighet att bestämma hur de vill leva sina liv. Åka till biblioteket och låna talböcker, ta en fika i centrum eller gå en promenad?

Samlingslokaler för äldre

Flera kommundelar saknar samlingslokaler för äldre, lokaler dit man som dagledig kan gå för att umgås, läsa, dricka kaffe eller delta i en aktivitet eller kurs. Stockbygården i Stenhamra är ett gott exempel på hur en sådan lokal kan organiseras och drivas. Vi ser gärna att det byggs ett centralt beläget aktivitetshus för både ungdomar och äldre där generationer kan mötas och umgås.

”Fixar-Malte”

Kommunen bör se till att det finns tillgång till en Fixar-Malte, det betyder att någon som kan hjälpa äldre invånare med riskfyllda vardagssysslor. Inte minst för att förebygga att allt fler äldre skadas i fallolyckor i hemmet. Personen hänger upp gardiner, byter glödlampor, skottar snö, sätter upp tavlor och annat som kan vara svårt för den med darriga ben och en syn som sviker. Samtidigt spanar Fixar-Malte efter faror i hemmen – såsom mattkanter, lösa sladdar och hala badkar.

Vår miljö

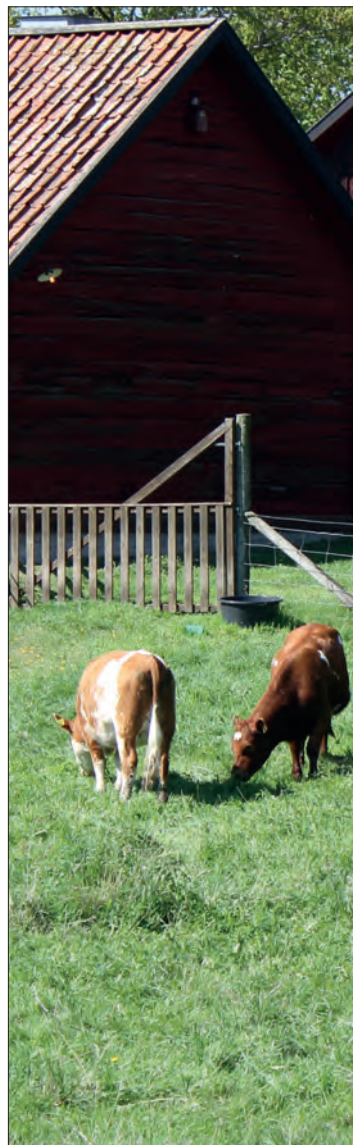
Ekerö ska som ekokommun möjliggöra och stimulera en hållbar miljöpolitik samt utveckla olika alternativ för energi- och avloppsanläggningar, t.ex. bioreningsverk, solpaneler och privata vindkraftverk. Vi ska leva upp till begreppet ekokommun i praktiken och inte bara som bekännelse i valtider. Det kostar att ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle men det måste det få göra. Det är vi skyldiga kommande generationer efter årtal av misskötsel. Att göra fel eller inte göra någonting alls kostar enormt mycket mer. Följden kan i värsta fall bli skador som inte går att reparera på människor och allt levandes livsmiljö. Allt finns att vinna på en långsiktig, hållbar miljöpolitik. Vi vill att kommunen ska stödja samåkningsprojekt liknande det som startats på Adelsö.

Miljöanpassning av kommunens fordonspark

Klimatfrågan är en av de viktigaste frågorna i vår tid. Det borde den även vara för Ekerö kommun. Ekerö som ekokommun borde föregå med gott exempel. Vi ser att bilen som färdmedel kommer att vara en viktig del i vår verksamhet under överskådlig framtid. Bilen som färdmedel skapar frihet och förutsättningar för den enskilde medarbetaren att lättare forma sin arbetsdag, varför vi ser att fokus bör ligga på att minimera utsläppen från bilarna snarare än att omöjliggöra bilanvändandet som många politiska krafter vill. Vi vill att kommunen ska utforma en inköpsstrategi och utbytesplan avseende Ekerö kommuns driftbilar i syfte att gå från fossilberoende bilar till fossilfria bilar. Strategin och planen ska innebära att Ekerö kommun uppfyller det nationella målet om att vara fossilberoende till år 2030. Vi vill också att kommunen ska undersöka de stödformer som finns på europeiskt, nationellt och regionalt plan i syfte att skapa medfinansiering och ett påskyndande av att gå från fossilberoende bilar till fossilfria bilar. Ett väl utvecklat nät av ladd stolpar behövs i samtliga kommun-delar.

Biogas

I Stockholm måste även gasdrivna bilar köras på fossilt bränsle eftersom det finns för lite biogas. Det leder för närvarande till dubbelt så stora utsläpp som om bilarna körts på ren biogas. En utmärkt råvara för att producera mer biogas är mat som slängs från hushåll och storkök. Även gödsel är en utmärkt råvara för biogasframställning. Vi anser att Ekerö ska fortsätta ta till vara matavfall och gödsel för att producera biogas, samt undersöka möjligheterna till finansiering via EU-bidrag.

Energi

All energianvändning påverkar miljön mer eller mindre. Det är viktigt att den lokala energi- och klimatpolitiken syftar till en effektiv och hållbar energianvändning med låg negativ inverkan på klimatet, miljön och människors hälsa. Vi vill öka fokus på åtgärder för att minska energianvändningen där fortsatt energieffektivisering inom kommunens verksamhet och i kommunens verksamhetslokaler bl.a. genom ökad anslutning till fjärrvärme, samt en övergång till resurssnåla och miljöanpassade transporter, solcellsanvändning m.m. Kommunen bör vara mer aktiv för att söka både stöd och samarbete med exempelvis Energimyndigheten likväl som att använda och utveckla den kommunala energirådgivningen. Här finns både miljövinster att göra likväl som direkta kostnadseffektiviseringar.

Mälaren - toalett eller dricksvattentäkt?

2,5 miljoner människor får sitt dricksvatten och äter fisk från Mälaren, så även de som bor i Ekerö kommun och inte har egna brunnar. Nedsmutsning och övergödning gör att vattnet inte når EU:s kvalitetskrav. Förbudet att från och med 2015 släppa ut avloppsvatten från fritidsbåtar kommer att på sikt ge bättre vatten, men det räcker inte. Tidigare undersökningar har visat på mycket höga halter av metaller och organiska miljögifter. Ett av de största hoten mot Mälarens vatten är förekomsten av bromerade flamskyddsmedel, t.ex. perfluoroktansulfat, PFOS, som under 80- och 90- talet spreds i stora mängder från bland annat brandsläckningskum. Bara i Stockholmsområdet finns 38 brandövningsplatser. Detta ämne har också använts i kläder och möbler. PFOS bryts inte ner utan lagras i fisk och giftet misstänks bland annat vara hormonstörande, skada levern och ge cancer hos människor. Vi anser att förekomsten av PFOS är en miljöskandal som måste tas på fullt allvar. Det är av största vikt att Mälarens vatten ges högsta prioritet. Vi vill verka för att möjliga riskområden noggrant kartläggs, så att de kan saneras och Ekerös invånare i framtiden utan risk kan dricka vatten och äta fisk från Mälaren.

Vatten och avlopp

Kommunalt vatten och avlopp är det mest miljövänliga alternativet. Därför ska kommunen verka för att det kommunala vatten- och avloppssystemet byggs ut där så är möjligt. Det är också av största vikt att åtgärder görs i omvandlingsområdena, de så kallade K2-områdena, för att skapa möjlighet för permanent boende. Det är inte hållbart att år ut och år in säga "Nej, nej, nej!" till medborgarnas förslag till andra miljövänliga alternativ. I stället för att avslå en ansökan bör kommunen ge ett tidsbestämt tillstånd i avvaktan på att det vidtas åtgärder. Det är viktigt att gästhamnar i Ekerö kommun som till exempel Ekerö centrum och Birka snarast förses med möjlighet att tömma båttoaletter!

Strandskyddet

Vi oroas av att kommunen gång på gång beslutar om avsteg från strandskyddet. Vi vill bevara och förstärka strandskyddet och värnar om medborgarnas rätt att ta del av Mälarens vackra stränder. Vi ser positivt på att det sker satsningar för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Kommersiella satsningar och ingrepp i känslig natur och kulturområden bör dock ske med stor försiktighet och vara väl övervägda så att Ekerös särlart och stora naturvärden inte påverkas negativt och oåterkalleligt. Vi anser att satsningar för landsbygdsutveckling är något som måste pågå hela tiden och möjliggöra för en landsbygd att vara levande under hela året och över generationsgränserna.

Kemikalier

Allting är uppbyggt av kemiska ämnen, i vardagligt tal även kallat kemikalier. Maten vi äter, vi själva, djur och växter, vatten och luft. Det är viktigt att komma ihåg att alla kemikalier inte är farliga, utan det är vissa kemikalier som är det. De kemikalier som vi vet är farliga kan orsaka till exempel akut förgiftning, cancer eller allergier. Kemiska ämnen kan läcka ut och sprida sig från olika saker i vår omgivning – till exempel leksaker, kläder, elektronik, kosmetika och byggmaterial. Maten vi äter kan innehålla rester av bekämpningsmedel och eventuella skadliga tillsatser i livsmedelsförpackningar kan vandra över till livsmedel. Detta är speciellt farligt för våra yngsta medborgare. Vi vill därför satsa på en giftfri förskola och skola som ett första steg.

Plast

Den ökade användningen av ex. konstgräs gjort av plast måste upphöra, eftersom små partiklar från detta i stor utsträckning letar sig ned i Mälarens vatten. Samma negativa effekt uppstår även genom det ”bekväma” sättet att ersätta den gamla höladan med plastfolie ute på fälten. Sedan plasternas införande i mitten av 1900-talet har användningen kommit att omfatta allt mer områden i det vardagliga livet i både nödvändiga och onödiga sammanhang. År 2009 producerades 230 miljoner ton. Tyvärr gör kort-siktig, okunnig och profitgrundad hantering att allt mer av denna plast hamnar i naturens kretslopp med katastrofala följder. Forskare har nu för första gången upptäckt plast partiklar i en människas blodkärl! Av 22 studerade människor hade 17 av dem detta i blodet. Även rapporter om att man har funnit plast partiklar djupt ner i lungorna är mycket oroande och något som måste tas på största allvar och kräver att berörda myndigheter agerar utan dröjsmål!

Plast återfinns i till exempel leksaker, kosmetika, idrottsanläggningar, förpackningar, kläder och i mer eller mindre tvivelaktiga sammanhang. Det stora och akuta problemet är att ta hand om de enorma mängder av plast som sprids i vår natur, hav, sjöar och reningsverk. Kommunerna har ansvar för renhållning och avfall men saknar adekvata kraftfulla planer för plaster och då särskilt mikroplaster. Som exempel kan nämnas att en av de fotbollsplaner av normal storlek med konstgräs som Ekerö kommun ansvarar för ensamt släpper ut mellan 3-5 ton granulat per år enligt en rapport från Swedish Environmental Research Institute 2016. Detta måste upphöra och att Ekerö kommun snarast byter ut dessa konstgräsplaner mot miljövänliga material.

Det finns nu ingen av de mest avlägsna platserna på vår planet som inte innehåller små partiklar av plast. Detta måste upphöra om vi inte inom en inte alltför avlägsen framtid skall stå inför en miljökatastrof av episka mått. Vi vill att användningen av plast i särskilt onödiga sammanhang starkt begränsas, att kommunen byter ut sina konstgräsmattor och installationer på skolgårdar och lekplatser mot miljövänliga material, att det upprättas en handlingsplan för att eliminera fria plaster i natur och sjövattnet. Ekerö kommun måste på ett kraftfullt sätt stimulera till minskad användning av plast i alla sammanhang, att kommunen i samarbete med Stockholms läns landsting (SLL) försöker påverka regering och riksdag till en ny lagstiftning som starkt begränsar användning av plaster samt genomför en plan för omhändertagande av all fri plast.

Radon

I våra bostäder och dricksvatten orsakar radon enligt strålskyddsmyndigheten ca 500 lungcancerfall per år. Sverige har ett gränsvärde på 200bq (becquerel) samtidigt som WHO sänkt gränsvärdet till 100 bq. Norge och flera andra länder har sänkt gränsvärdet till WHO:s rekommendationer, men inte Sverige. Vi anser att gränsvärdet även i Sverige bör sänkas till WHO:s rekommenderade gränsvärde. 500 cancerfall per år är 500 onödiga fall som kan undvikas med rätt åtgärder. Ekerö kommun kan följa WHO:s rekommendation för att värna om folkhälsan och underlätta åtgärder för sanering i radonhus och brunnar. Det finns högriskområden i Ekerö och detta ska beaktas vid nybyggnationer gällande tekniska åtgärder för att minimera riskerna. Vi vill att Ekerö kommun aktivt verkar för att sänka gränsvärdet till WHO:s 100 becquerel samt vidta nödvändiga åtgärder där detta inte uppnås.

Avfallshantering

Det ska finnas stationer för miljöfarligt avfall i alla kommunens områden. Därför ska de stationer som fanns tidigare återinföras. Avfallshanteringen ska fungera fullt ut och vara likvärdig i kommunens alla områden. En översyn av antalet stationer för kompostering bör göras. I ekokommunen Ekerö ska det finnas två återvinningscentraler. Den årligen återkommande hämtningen av grovsopor måste fortsätta, den är utmärkt och nödvändig. Vi anser också att återvinningsstationen som är planerad vid Sanduddensskolan ska placeras vid fjärrvärmeverket för området Sandudden.

Ekologisk produktion

Efterfrågan på ekologiskt odlade grönsaker, frukt och bär ökar. Mälardalens utmärkta läge i storstadsregionen bör attrahera många som vill erbjuda marknaden ekologiskt närodlat produkter. Vi vill att kommunen aktivt stimulerar och uppmuntrar ekologisk odling. Bin, humlor och andra pollinerande insekter är oerhört viktiga för vår livsmedelsproduktion. Dessa insekter är under mycket stark press från miljögifter, klimatförändringar och sjukdomar, dessutom utgör det alltmer ensidiga jordbrukslandskapet ett akut hot. Vi behöver förstärka insatserna kraftigt för att främja insekternas livsmiljö. Vi anser att kraftfulla åtgärder, som till exempel så in växter som drar till sig pollinerade insekter runt åkerholmar och i dikesrenar, måste genomföras för att inte dessa akut hotade arter skall försvinna och med dem en övervägande del av livsmedelsproduktionen.

Plöjningsfritt jordbruk sparar energi

Vi behöver uppmuntra jordbrukare i kommunen till ekologiska åtgärder för att minska kväveläckaget. Ett exempel är metoden att inte plöja jorden före sådd. Den har med framgång prövats i flera länder, även i Sverige. Vinsten blir att det viktiga mikrolivet störs så lite som möjligt och i och med detta minskar behovet av bekämpningsåtgärder.

De tysta bönderna, det vill säga maskarna, kan då ostört och i stor mängd ta hand om marken, luckra så att vatten och luft tillförs det i vanliga fall tilltryckta och halvkvävda matjordslagret. Att ökad användningen av biogödsling med kvävebindande grödor i stället för konstgödsel, minskar läckaget av kväve till sjöar och vattendrag.

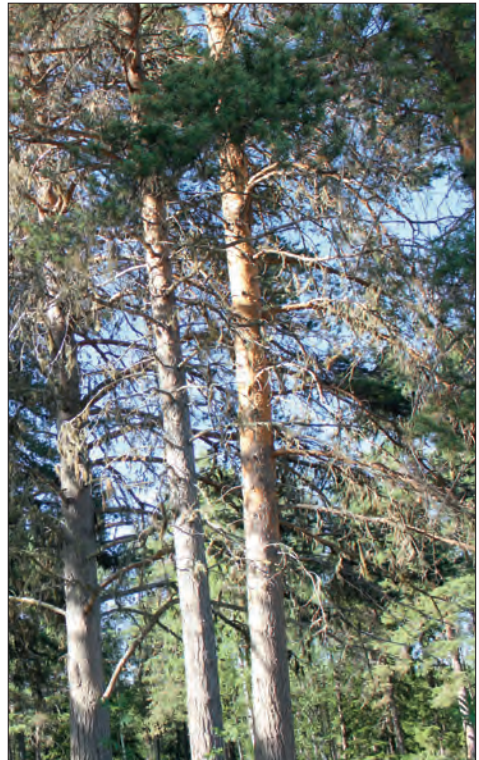
En stor ekonomisk vinst är bränsleåtgången. På de plöjningsfria fälten med direktsådd går det åt 5 liter diesel per hektar. Med plog och harv skulle förbrukningen närma sig 30 liter per hektar. I dag brukas mellan 10 och 20 procent av den svenska åkerarealen med plöjningsfria metoder. Internationellt talar forskare om en jordbruksrevolution. Försök visar att denna metod ökar skördarna med mellan 20 och 100 procent.

Försök visar också att det går att binda ett giga ton kol per år i världens jordbruksmark. Det motsvarar 10 procent av de årliga globala utsläppen. För svenska bönder är det än så länge mest fråga om ekonomi. Arbetstiden är två timmar per hektar med plöjning. Utan plöjning är den insatsen nere i 20 minuter.

Skogsbruket

Kalhyggen och monokulturer strider mot det som beprövad vetenskap nu känner till. Skogen behöver en mer varsam och gynnsam hantering för att bland annat kunna binda koldioxid och även förhindra ytterligare utrotning av djur och växtarter. Skogsägare i Ekerö bör stimuleras till att plantera en mångfald av olika trädslag i stället för monokulturer. Detta gynnar den biologiska mångfalden och skogen blir inte lika känslig för yttre påverkan. Blandskog bidrar till ett rikare djur och växtliv och lövträd är även effektiva kolsänkor.

Bostäder

Miljön är ett starkt skäl att bosätta sig i Ekerö. När Ekerö nu skall övergå från landsbygd till småstad så krävs lyhördhet, delaktighet och en bred förankring hos invånarna. Vi vill både värna om Mälarsjöarnas lantliga prägel och utveckla kommunens tätare områden. Ekerö centrum skall vara ett levande centrum där det finns en variation av butiker, mötesplatser, bostäder, företag och kultur. Det nya centrumet skall vara gävningligt och tillgängligt, en plats att vilja vistas i, både dagtid och nattetid.

Vi har goda förutsättningar att bygga fler småhus och flerbostadshus utan att förstöra vårt odlingslandskap och vår naturmiljö. Ekerö kommun har planmonopol och kan själva bestämma över nybyggnationer, att generellt överlåta detta till byggbolag genom byggherreplaner anser vi är fel.

Ungdomsbostäder

Behovet av billiga och bra bostäder för ungdomar är stort. För en snabb handläggning av ungdomsbostäder och i avvaktan på plan så kan detta ske genom tillfälliga bygglov och ex Attefallshus. En målmedveten politik grundad på en markanvändnings och bostadsförsörjningsplan som tar hänsyn till dem som inte vill eller har råd att bo i småhus eller i bostadsrätt. Krav ska ställas på byggföretagen att minst hälften av de nya bostäderna ska vara hyresrätter. Vi anser också att inom bostadsbeståndet ska det finnas bostadsrätt, kooperativ hyresrätt och äganderätt. Ekerö Bostäders nya riktlinjer för att hyra lägenhet diskriminerar vissa grupper inom bostadsmarknaden. Mot bakgrund av att villkoren på arbetsmarknaden förändras mot högre andel timanställningar och andra tillfälliga anställningsformer innebär detta absoluta krav att människor utan fast anställning/månadslön får allt svårare att intyga sin inkomst och komma in på bostadsmarknaden. Även studerande får allt svårare att ordna ett eget boende. Vi anser att det bör finnas möjlighet till undantag från kravet om hyran kan säkerställas på annat sätt, till exempel genom borgensåtagande, eventuellt under en begränsad tid.

Hyreslägenheter

Det viktigaste är att möta efterfrågan på lägenheter. Våra ungdomar har svårt att hitta bostäder till rimliga priser. Även äldre ensamstående efterfrågar mindre hyreslägenheter. Under 2022 finns nu ca 7 000 aktivt sökande Ekeröbor i bostadskö, totalt rör det sig om ca 20 000 sökande till Ekerö Bostäder. Vi vill på sikt bygga bort bostadskön.

Ekerö Bostäder

Ekerö Bostäder ska vara kvar i kommunal regi och utvecklas. Det var Öpartiet som tog initiativet till att kräva den folkomröstning, som förhindrade att bolaget såldes ut. Vi anser att minst två boenderepresentanter ska ha plats i styrelsen. Även personalföreträdare ska erbjudas plats i styrelsen.

Bostadsförsörjningsplan

Vi vill ha en målmedveten politik grundad på en bostadsförsörjningsplan som ska garantera att vi kan erbjuda de sociala förturer som behövs och att bostadsfrågan löses på ett rimligt sätt även för dem som inte vill eller har råd att bo i småhus eller bostadsrätt. Vi ska inte bara satsa i Ekerö centrum. De boende i områdena ska kunna påverka utformningen under hela processen. Bostadsbyggande är också en förutsättning för att Ekerö ska kunna ta emot sin andel av de flyktingar som får uppehållstillstånd i Sverige.

Tjänstebostäder

Att Ekerö är en tillväxtkommun medför ett stort utbyggnadsbehov inom den kommunala kärnverksamheten, vilket inte bara innebär fysiska lokaler utan framför allt ett stort rekryteringsbehov av kompetenta anställda. Detta innebär som vi ser det att Ekerö kommun behöver tänka nytt för att attrahera yngre och välutbildade medarbetare det vill säga morgondagens arbetskraft, likväl som att behålla nyckelpersoner inom den kommunala organisationen. Ett sätt i en region med kraftig bostadsbrist för att lösa detta skulle kunna vara – tjänstebostäder.

Kooperativt boende

Kooperativt boende ska erbjudas i Ekerö kommun. Där hyr hyresgästen sin lägenhet på ungefär samma villkor som en vanlig hyreslägenhet. Skillnaden är att hyresgästen hyr av en ekonomisk förening, en kooperativ hyresrättsförening där hen också är medlem. Det ger rimliga boendekostnader och stort inflytande över det egna boendet. Det ska finnas en verklig valfrihet även när det gäller boendeformer.

Bygglov

Vi har ett starkt engagemang i bygglovsfrågor. Boendet betyder mycket för livskvaliteten och att nekas bygglov utan rimlig grund kan påverka familjer mycket negativt. En del har hänt sedan Öpartiet kom med i politiken för 16 år sedan, men vi är inte nöjda. Medborgarna måste kunna uppleva handläggningen av bygglovsärenden som rättvis, logisk, med snabb hantering och begriplig. Vi befärar att den nya taxan kommer få konsekvenser. Den kan slå hårt mot byggande på landsbygden utanför detaljplanerat område. Vi vill också att Ekerö får en mer innovativ syn på bygglov. Varför inte stödja generationsboende med flera hus på tomten, eller se positivt på ett gäng ”55-plussare” som vill bygga flera småhus och gemensamma utrymmen på en lite större tomt.

Centrumutveckling

Vi vill ta initiativ till en långsiktigt hållbar utveckling av Ekerö tätort. Historiskt har planeringen saknat långsiktighet och samlad helhetssyn. Detta har fått till konsekvens att till exempel Ekerö centrum inte kan utvecklas i takt med omvärldsförändringarna. Det har sagts att den som inte blickat bakåt inte kan se framåt och därför måste se upp. När den nuvarande bussdepån placerades kunde ingen ännu förutse vare sig etableringen av Ekerö centrum eller den befolkningstillväxt som kommunen haft de senaste tjugo åren.

I kommande centrumutveckling av Ekerö Centrum tycker vi att kommunen skall ta tillvara bussgaraget historiska byggnad genom att bevara denna byggnad som en saluhall och möjliggöra för lokala producenter, både privata och företag att sälja närodlade produkter, denna saluhall kan också användas för loppmarknader, årstidsbundna marknader och andra sammankomster.

Ekerös framtida konkurrensförmåga ur region perspektiv hänger på en långsiktig planering av infrastruktur, kollektivtrafik, bostäder och skola, och på att Mälardöarnas kulturarv och natursköna miljö samtidigt värnas. Utrymme för näringslivet att utvecklas och frodas måste säkerställas så att områden avsedda för bostäder och rekreation inte i onödan påverkas. Vi vill att områden för bostäder och rekreation ska vara tydligt åtskilda från industri och annan verksamhet. Vi vill verka för att ett helhetsgrepp tas för utvecklingen av Ekerö tätort. De boende i områdena ska kunna påverka utformningen under hela processen. Utöver nybyggnation i tätortsbandet vill vi även att det byggs i ytterområdena. Med ökad folkmängd måste trafiksituationen lösas. Därför är det viktigt att vi bygger på ett sådant sätt att vi kan skapa en bra infrastruktur som ger goda förutsättningar för kollektivtrafiken.

”Öpartiet anser att utbyggnaden av kommunen ska ske på ett sådant sätt att kollektivtrafiken kommer att förtätas.”

Småstad

Vi känner oss tveksamma till majoritetens ambition att utveckla kommunen till en småstad. Det begreppet är för det första inte tydligt definierat. Alla har nog sin egen bild av "småstad". För oss innebär det bland annat begränsad hushöjd med tanke på den miljön som bebyggs. En traditionell småstad har ett naturligt centrum. Men för Ekerös del förhindrar topografin en naturlig anknötning mellan centrum och periferi. Den senare får inte försummas i en sådan avvägning.

Genomfartsled behövs

För att möta framtidens utveckling vill vi säkerställa att Munsö och Adelsö inte blir ett "Mäläröarnas Norrland". Att realisera vägreservatet nya Ekerövägen är en åtgärd i denna strävan. Nya Ekerövägen innebär att avståndet mellan Munsö och Ekerö krymper samtidigt som vägen blir mer trafiksäker och miljövänlig. Bostäder utmed nuvarande vägsträckning genom Närlunda och Träkvista, samt idrottsplatsen däremellan, får en helt ny miljö, tungtransporterna och buller skulle minska dramatiskt. Placeringen av bussdepån på Södra Färingsö saknar framsynthet, då den inte medger någon framtida expansion.

Utbyggnaden av Ekerö tätort hänger samman med att övriga delar av kommunen kan gå i takt med utvecklingen. Vi vill förbättra trafiksäkerheten på Färentunavägen, i synnerhet sträckan Lullehov - Svanhagen. Trafikplatsen vid Svanhagen utgör en av kommunens största trafikfaror och är samtidigt en flaskhals för den fortsatta utvecklingen på Färingsö. Med en förbättrad trafikplats och anslutning av affärsverksamheter till kommunalt vatten och avlopp kan Svanhagen ta steget mot en långsiktig och omsorgsfullt utformad handelsplats. Men Ekerö kommun behöver mer plats för lätt industri. Därför vill vi driva en fortsatt långsiktig utveckling av SKå industriområde. Detta område är etablerat sedan 30 år tillbaka, men står i praktiken still. Konsekvensen är att industrier etableras slumpmässigt utmed vägarna, vilket bidrar till ökad miljöpåverkan och sämre trafiksäkerhet. Företagare vill samlas. Då blir det lättare för dem att

erbjuda marknaden bättre service. Vi vill samtidigt värna om Mäläröarnas miljö som är unik i Stockholmsregionen. Därför är det av flera skäl viktigt att erbjuda företag lämpliga platser för sin verksamhet.

Trygghet

Oavsett ålder är tryggheten väsentlig i alla sammanhang. Vi alla kan och ska bidra. Vi vill driva en politik som ökar tryggheten i Ekerö kommun. Vi vill att Ekerö får en permanent dygnet runt bemannad polisstation! Vi behöver öka antalet fältassistenter, öka stödet till föreningslivet för att ge unga invånare möjligheten till en meningsfull fritid. Vi vill öka resurser för kvinno- och mansjourer så att våldsutsatta kvinnor och män kan stanna kvar i kommunen samtidigt som förövarna flyttas. Vi vill också öka stödet till föräldrar och andra vuxna som kan vara närvarande och engagerade i nattvandringar, på skolavslutningar osv.

Trafik

Trafiksituationen för medborgarna i kommunen är idag oacceptabel. Långa köer bildas ofta på Ekerövägen och förbindelserna med Stockholm är få. Med ökad folkmängd kommer antalet pendlare att öka. Vi anser att utbyggnaden av kommunen ska göras på ett sådant sätt att kollektivtrafiken förtätas. Fler nya bussturer och färjeförbindelser skulle avlasta biltrafiken i Ekerö. Vi vill också att fler gång- och cykelvägar byggs. En spårbunden trafik mellan Brommaplan/Nockeby och Ekerö centrum bör utredas.

Lokaltrafik

Busstrafiken till kommunens landsbygd ska bli tätare. Vi måste till exempel få fler sena förbindelser till bland annat Färentuna och Adelsö. Vi vill underlätta för medborgare att bosätta sig i kommunens landsbygd. Då ökar befolkningsunderlaget så att en dräglig turtäthet kan krävas. Tvärförbindelserna i kommunen måste ses över.

Ekerövägen

Trafikproblemen till och från Brommaplan måste lösas snarast, till exempel genom att rondellen vid Brommaplan ersätts av en planskild korsning. Öpartiet vill också att kommunen ska arbeta aktivt för spårbunden trafik till Ekerö centrum. Ekerös trafiksituation är utomordentligt besvärlig. Detta oavsett "förbifart Stockholm", breddning av vägen vid Drottningholm och möjligheten att båtpendla.

Det finns andra alternativ som spårväg. Spårvagnar är ett miljövänligt inslag i stadsrummet. Vi vill verka och planera för spårbunden trafik i någon form. Det är framsynt miljömedvetet och helt i linje med ett modernt tankesätt om att radikalt minska användningen av fossila bränslen.

Även en rad andra positiva effekter blir följden av att minska bilåkandet som till exempel tidsvinst, renare luft och minskat buller.

P-platser

Bilen som färdmedel kommer att vara en viktig del i vårt samhälle under överskådlig framtid. Bilen som färdmedel skapar frihet och förutsättningar för den enskilde medborgaren att lättare forma sitt liv. Det är emellertid inte alls hållbart att det endast finns 543 parkeringsplatser vid infartsparkeringar då det hindrar många att välja kommunala färdmedel, detta resulterar ofelbart i ohållbara bilköer, en ogynnsam klimatpåverkan. Vi vill att antalet infartsparkeringar påtagligt ökar och då med tillhörande ladd möjligheter. Vi vill fokusera på att uppmuntra utvecklingen av bilar som drivs på alternativa drivmedel. Vi ser därför inte att det i utvecklingen av kommunens centrum ska bli färre parkeringsplatser till förmån för exempelvis hundratals cykelparkeringar. Detta är inte realistiskt.

Båt- och färjetrafik

Vi ska använda våra vattenvägar i större utsträckning än nu. En färjeförbindelse mellan Färingsö och Hässelby ska fortsätta att utredas. Vi vill också att pendelbåten får betydligt fler anlösningsplatser i Stockholm samt tätare turer. Vi har under mandatperioden verkat för en ökning av färjetrafiken mellan Adelsö och Munsö. Vi kommer att fortsätta arbeta för en ökning av färjetrafiken, att 23.30 blir ordinarie tur. Vi vill också att färjan ska kunna kallas både hel- och halvtimmar nattetid utan kostnad för resenärerna. Detta är en fråga vi ska fortsätta driva under kommande mandatperiod. Vi ger inte upp. Vi vill också verka för att en vänthall och toalett finns för resenärerna vid färjeläget Munsö.

Ekeröleden

Ända sedan Ekeröleden startade har vi i olika sammanhang i diskussioner återkommande hävdad i våra yrkanden att kommunen skall verka för en avgiftsfri statlig vägfärja. Vi har även lagt en motion om att färjan även i framtiden skall vara ett alternativ till befintliga vägar.

Gång- och cykelvägar

Kommunen måste satsa betydligt mer på gång- och cykelvägar, framför allt på landsbygden. Cyklister, både vuxna och barn som väljer att cykla på våra trafikerade bilvägar utgör en fara både för sig själva och för övrig trafik. Cykelbanor längs de befintliga vägarna kräver inga stora ingrepp. De ger en vinst i säkerhet för cyklister och en attraktion för turister. Befintliga cykelvägar måste också förses med belysning där sådan saknas. Det är många kommuninvånare som - i stället för att skjutas i bil - skulle välja att cykla om det fanns belysta cykelvägar.

Vägföreningarna

Kommunen ska kunna ta över ansvaret för väghållning från de vägföreningar i kommunen som finns registrerade hos länsstyrelsen och som vill övergå till kommunal drift. Underhållskostnaderna ska inte belasta fastighetsägarna. Vi ser positivt på den utredning som nu startas. Vi vill att alla vägar som leder till någon form av service skall vara i kommunal drift och inte enskilt huvudmannaskap. Mot bakgrund av ovanstående så anser vi att arbetet för ett övertagande av Närlunda och Stockby vägföreningar till kommunen omgående verkställs.

Kultur och fritid

Kulturstrategin som fullmäktige antog i oktober 2005 pekar på en vilja att profilera sig som kulturkommun, men det finns en motvilja mot att låta kulturen få kosta, som om det vore förlorade pengar. En rik kultur och fritid är en förutsättning för ett gott samhälle för alla.

Kulturen ska självklart genomsyra hela verksamheten i kulturens övärld. Men före vår tid i politiken beslöts att kulturmedlen skulle smetas ut över alla nämnder och vad har blivit av detta? Ja, inte är det kulturdebatt som präglar nämndernas arbete i allmänhet. Vi vill att kulturmedlen ska tillbaka till kultur-nämnden. Kultur har en dokumenterat stärkande, läkande och fördjupande inverkan på människor. Därför vill vi kraftigt öka anslaget till kultur. Vi vill att kommunen tar vara på sina kulturskatter och utvecklar dem. Vi vill också att det byggs en sommarscen i Ekebyhovs slottspark för konsertarrangemang och andra uppträdanden.

Stenhamra stenbrott

Stenbrottet har en lång historia och platsen är både fascinerande och fantasifull. Det finns stora möjligheter att göra denna plats i Ekerö till ett besöksmål av stora mått, för både Ekerö, Sverige och resten av världen. Precis som Dalhalla utanför Rättvik i Dalarna har denna plats en stor potential som scen för opera, konserter och andra evenemang utan att man behöver göra allt för stora ingrepp i den gamla stenhuggarmiljön. Det som behövs är el, scen, tak över scenen samt åskådarläktare (tillkommer vissa publika faciliteter som toaletter, parkeringsmöjligheter för bilar och bussar). Denna scen som för övrigt kan placeras i vattnet med åskådarläktare mitt emot inskurna i bergväggen med plats för mellan 1000-2000 åskådare ger en spelplats med utmärkt akustik

och naturens egen scenografi, som sommartid är fullt jämförbar med många av de stora utomhusscenerna som just Dalhalla. På denna plats skulle operaföreställningar och klassisk musik ge en upplevelse utöver det vanliga, även teaterföreställningar, rock och popkonserter, möjligheterna är obegränsade. Stockholmsområdet saknar en scen för stora musikevenemang av denna kaliber vilket gör denna plats idealisk.

Turistinformation

Kommunen måste och behöver satsa på marknadsföring, som är tillgänglig efter kontorstid och bygger besökscentra vid Drottningholm, Jungfrusund och Ekerö centrum samt placerar turistinformationen på lämpliga ställen, t.ex. Drottningholm, Jungfrusund, Träkvista, Sjöängen och Svartsjö slott.

Konstnärlig gestaltning av Ekerös offentliga rum

Vi vill att all offentlig konst ska föregås av ett samråd mellan medborgare och beslutsfattare. Detta eftersom det berör medborgare under en lång tid, exempelvis att medborgarna får ta ställning av en enkät/utställning genom kommunens försorg.

Programverksamhet i skola och förskola

I det kulturella mötet får man definiera sig själv och ställa de svårare frågorna. Man fördjupas, utvecklas och inspireras. Därför vill vi att alla barn och unga i Ekerö ska ha likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser. Eftersom barn inte kan välja själva så är det en rättvisefråga att alla, även de som inte har föräldrar som söker upp barnkultur, ska få tillgång till denna. Vi vill införa intern programverksamhet för alla tre-till sextonåringar i kommunens skolor och förskolor.

Kulturombud

Vi behöver arbeta för att stärka kulturens roll inne i skolan. Ett sätt kan vara att införa ett system med kulturombud på alla skolor i kommunen. Kulturombuden ska ha ett tydligt mandat från rektor och en central roll på skolorna. De ska också vara mottagare av information från kulturlivet och vara delaktiga i de årliga ansökningarna till bland annat "Skapande Skola".

Kultur för äldre

På samma sätt som i skolorna vill vi att ett system med kulturombud införs på hem- och dagverksamheter för äldre och funktionshindrade, och att en kulturbudget för detta öronmärks.

Kulturskola med individuell undervisning

Barn och unga är vår framtid. Genom att både satsa på ett större programutbud av professionella kulturutövare för barn och unga och det pedagogiska arbetet i kulturskola och skola, skapar vi en inspirerande uppväxtmiljö för alla, och förebygger sociala problem på sikt. I vår kommun ska därför alla barn erbjudas en väl fungerande kulturskola. Det kan bland annat innebära återinförande av möjlighet till individuell undervisning och att äldre elever har möjlighet att fortsätta att delta i till exempel orkester- och konsertverksamheten. Öpartiet vill att kulturskolan ska vara avgiftsfri och vara tillgänglig från årskurs 1.

Kulturhus

Här i storstadens närhet har små och stora kulturevenemang med olika inriktning alla förutsättningar att bli succéer. Dessutom skulle evenemangen tillföra kommunen näringspolitiska fördelar med ökat företagande som följd. Därför vill vi satsa på anläggningar som är anpassade för både sport- och kulturevenemang.

Serveringstillstånd

Vi vill även att serveringstillstånd till en lägre taxa kan utfärdas för servering av vin/öl i pauserna, vid föreställningar i Erskinesalen.

Stödet till kulturföreningarna

I dag finns det ett stort antal kulturföreningar i kommunen. De är ofta den största kraften vad gäller initiativ och kreativitet på kulturområdet. Varje investerad krona i en kulturförening ger mångfalt igen. Därför vill vi att stödet till kulturföreningarna och tillfälliga projekt kraftigt ska öka.

Bibliotek

Biblioteken är bland de viktigaste kulturbärarna i dag. Där pågår en digital utveckling som vi vill stödja. Genom att prioritera biblioteken stärker man kulturella och demokratiska värden. Vi vill också satsa på skolbiblioteken, som ska vara bemannade.

Kulturarven/Världsarven

Vi har i vår vård två stora världsarv, Birka/Hovgården och Drottningholm. De ska på alla sätt värnas. Det finns dessutom många andra, historiska platser, byggnader och miljöer i Ekerö kommun. Kommunen måste ta ansvar för att de sköts så att de kan hållas öppna för allmänheten. Vi ser gärna ett samarbete med berörda lokala föreningar. Dessutom vill vi marknadsföra våra kulturhistoriska tillgångar ut mot hela världen.

"Varje investerad krona i en kulturförening ger mångfalt igen."

Naturvård

Vår största tillgång i kommunen är vår natur. Den vill vi vårda. Underhålla naturbadan, öka antalet cykelbanor m.m. De turister som besöker oss är ofta just friluftsmäniskor, d.v.s. skridskoåkare, skidåkare, båtfolk, paddlare, fågelskådare, fiskare, cyklist, vandrare, badare, ryttare etc. Vi vill värna strandskyddet och behålla stränderna tillgängliga för allmänheten.

Simskola och kommunala bad

Simskola ska erbjudas gratis till alla barn i kommunen. Kommunala friluftsbad och simskolor behövs i alla kommundelar.

Lokaler för ungdomar

Vi har en nollvision för alkohol- och drogbruk bland våra ungdomar. Vi vill därför satsa på flera lokaler i alla delar av kommunen. De ska också rymma verksamhet för de ungas egna initiativ. Det bör finnas mer plats och möjligheter för de ungdomar som inte vill hålla på med idrott att utveckla intressen inom IT- och medieområdena, exempel e-sport.

I dag finns "ungdomsgårdar" lite varstans, inte bara i fysiska byggnader. Därför är det viktigt att fritidsledarna följer ungdomarna. Men lokaler behövs också. Det är viktigt att ge utrymme för ungas egna initiativ men också att uppmärksamma unga som kanske inte själva är så initiativrika. Utåtriktad verksamhet för att uppmuntra ungdomarna är ett måste. Vi ska också arbeta för att våra unga flyktingar och invandrare får träffa andra ungdomar även utanför skolan och idrotten.

Föreningar i allmänhet och speciellt idrottsföreningar

Våra idrottsföreningar har stor betydelse för våra barns och ungdomars utveckling, hälsa och välbefinnande. Förutom den prestationsinriktade idrotten är det viktigt att motion, spontanidrott och friluftaktiviteter får stort utrymme, och att både yngre och äldre deltar. Ett aktivt föreningsengagemang bidrar oberoende av inriktning till hälsa och välbefinnande. Vi vill höja aktivitetsstödet till idrottsföreningarna.

Föreningarnas arbete med barn och unga

Sexuella övergrepp kan drabba barn i alla åldrar och oberoende av social och kulturell bakgrund. Ålder, kön och hur familjen ser ut och fungerar spelar en viss roll. Sexuella övergrepp begås mot barn och ungdomar i alla åldrar. Den som utsätts för sådana övergrepp är för det mesta beroende av den som är vuxen, och därför har svårt att värja sig. Vi måste värna och freda våra mest värdefulla medborgare i form av barn och ungdomar. Ett sätt som också lagen ger utrymme till är att ställa krav på de föreningar som kommunen betalar ut föreningsbidrag till.

Vi menar att ett utdrag ur belastningsregistret kan krävas även av anställda i organisationer med inriktning på barn och ungdomar. Detta ska vara en förutsättning för att föreningen ska få ut föreningsbidrag från kommunen, det vill säga att föreningen kan visa upp att alla anställda och de som har uppdrag i föreningen har kontrollerats. Detta ska ske löpande.

Allaktivitetsanläggning vid Svanängen

Vi vill att det byggs en allaktivitetsanläggning på Färingsö vid Svanängen. En tredjedel av kommunens invånare bor på Färingsö. Det bör även finnas ett vid Ekerö centrum eller vid Tråkvista. Det har tidigare arbetats för en idrottshall på Munsö skolområde, lika viktigt som det är med idrottshallar i tätort, anser vi att det är med en idrottshall för Munsö och Adelsöbor. I en allaktivitetsanläggning kan många olika aktiviteter erbjudas. Även rena hobbyverksamheter kan rymmas under samma tak. Den ska vara en samlingspunkt för unga och äldre med servering och miljöer som inbjuder till aktivitet. Det skulle också göra det möjligt att utveckla sporter som i dag står stilla eller går kräftgång på grund av att det är slagsmål om inomhusstider i kommunen.

Spontan idrott

Det är stor efterfrågan i Ekerös idrottshallar och idrottsplaner. Det är framför allt kommunens föreningar som använder dem. Men om man inte är medlem i en förening, men ändå vill spela lite fotboll eller basket med sina kompisar finns det få ställen i kommunen att utöva spontanidrott på. För att stimulera Ekeröborna till rörelse och ökad hälsa vill vi att det skapas flera platser för spontanidrott. Det kan vara så enkelt som att utrusta skolgårdar med basketkorgar och enklare målburar som vem som helst kan använda. Vi vill gärna se utomhusgym för äldre i olika miljöer.

Motionsspår

Flera motionsspår i kommunen måste ses över och i några fall förses med belysning. I motionsspåren måste hundar hållas i koppel hela året. Därför måste kommunens lokala ordningsstadga ändras.

Hästsport

Häst och ridsport är en viktig källa till upplevelser och avkoppling för många av Mälåröborna. Ridsporten är idag en av de största ungdomsidrotterna, inte minst när det gäller flickors idrottande. Även ur ett näringslivsperspektiv är hästverksamheten i kommunen en viktig del i att skapa sysselsättning och att skapa goda förutsättningar för företagsamhet inom kommunen. Hästverksamheten sysselsätter ca 200-300 personer och omsätter grovt räknat 200-300 miljoner kronor.

En viktig del som många gånger glöms bort är att hästverksamheten även bidrar till att bevara odlingslandskapets biologiska mångfald, kultur- och skönhetsvärden. Markerna brukas och slås för att ge hästfoder och betande hästar hjälper till att hålla betesmarker vidmakthållna och landskapet öppet. Detta är en viktig del i att värna vår gemensamma miljö. Det finns ett 20-tal ridhus i kommunen. Nästan hälften av hästhållningarna finns på Färingsö. Där finns flest antal hästar med en stor variation från större hästhållningar, företrädesvis ridskolor, till många väldigt små hästhållningar med två eller tre hästar. Vi ser därför att det finns ett stort behov att få bättre möjligheter till ridning utomhus, det vill säga rid stigar och rid leder på Färingsö.

Vi vill att det byggs ett kommunalt ridhus. Vidare borde kommunen satsa på en kontaktperson på kommunen som kan fokusera på hästverksamheten där verksamheterna kan få råd, stöd och lotsning. Öpartiet vill föra en konstruktiv dialog med hela hästverksamheten på Mälardöarna så att vi gemensamt kan förbättra förutsättningarna för hästverksamhet. Ett första steg är att förbättra förutsättningarna på Färingsö.

Driftsbidragen

Ersättningen till föreningarna för drift av kommunens anläggningar måste öka. I dag ska det vara gratis för barn och ungdomar att använda kommunens anläggningar. Så är det inte i våra ishallar. Ett ökat driftsbidrag gör det möjligt att sänka avgifterna något. Vi vill också att det inrättas en fond där föräldrar kan söka bidrag så att deras barn kan delta i aktiviteter som de annars inte skulle ha råd till.

För jämlikhet - mot diskriminering

Jämställdheten är en av flera viktiga frågor som utgår från principen om alla människors lika värde. I detta arbete ska kommunen vara en normgivande kraft och ett föredöme för företag och organisationer samt för våra barn och ungdomar.

Mångkulturellt Ekerö

Vi vill att Ekerö skall vara öppet och välkomnande. I Öpartiets Ekerö råder nolltolerans mot främlingsfientlighet och rasism i alla former. Ekerö kommun ska och har råd att ta emot fler asylsökande människor från olika delar av världen. Ensamkommande flyktningbarn bör ges särskild omtanke och omvårdnad. Det är viktigt att dessa barn få gå i förberedelseklass innan de integreras i vanliga klasser. Snabb och väl fungerande integration kräver bostäder arbete och svenska för invandrare (SFI) från dag ett. Möjligheter till arbete och meningsfull sysselsättning i stället för bidragsberoende gör integrationsprocessen naturlig. Vi anser att kulturell mångfald är en tillgång och berikar vår vackra kommun.

Trygghet och respekt

Diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder är förbjuden. I skolan trädde en lag i kraft 1 april 2006 som även förbjuder annan kränkande behandling, till exempel mobbning. Lagen ställer också krav på att det finns en så kallad likabehandlingsplan i varje skola. Detta ställer krav på en miljö där alla känner trygghet och respekterar varandra. Alla som är verksamma i kommunen har ett ansvar för att bidra till en sådan miljö.

Könet får inte vara ett hinder

Ekerö ska vara en jämställd kommun där alla, flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Människorna ska kunna välja sina livsvägar utan att begränsas av fördomar om vad som är manligt och kvinnligt. Makt och ekonomi får inte begränsas av könstillhörighet. Vi ställer oss bakom de nationella målen för jämställdhet: Kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Det innebär:

- Jämn fördelning av makt och inflytande
- Samma möjligheter till ekonomiskt oberoende
- Lika villkor och förutsättningar i företagande, arbete, arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter i arbetet
- Lika tillgång till utbildning och möjligheter till utveckling av personliga ambitioner, intressen och talanger
- Delat ansvar för hem och barn
- Frihet från könsrelaterat våld

Könsrollerna hämtar sin näring från människornas attityder och värderingar som i stor utsträckning överförs mellan generationerna. Även samhällsstrukturerna har en konserverande effekt på könsrollsmönstren. Kunskap om de mekanismer som vidmakthåller orättvisa förhållanden mellan kvinnor och män är en förutsättning för jämställdhetsarbetet liksom kunskap om aktuella förhållanden. Under den kommande mandatperioden vill vi koncentrera jämställdhetsarbetet på att minska segregeringen i mans- och kvinnodominerade arbetsplatser i Ekerö kommun. Ett annat mål är att öka det ekonomiska oberoendet och anställningstryggheten för kvinnor. Det betyder bland annat att de kvinnor som vill öka sin arbetstid, ska erbjudas att göra det när behov av mer arbetskraft uppstår.

Ekerö ska intensivera arbetet med HBTQ och mänskliga rättigheter

Öpartiet anser att kommunledningen ska arbeta fram en HBTQ-plan för Ekerö kommun. Ekerö ska vara en kommun där strävan är att människor inte blir kränkta, diskriminerade eller nonchalerade på grund av sexuell läggning.

Det är en viktig del av vårt arbete med att stärka de mänskliga rättigheterna. Det är också viktigt att vi tar del av den stora kunskap som finns hos intresseorganisationerna. De kommer att finnas med när vi ska formulera en HBTQ-plan som ska göra Ekerö till en kommun i framkant i frågan om homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera (HBTQ) och mänskliga rättigheter. Det ska vara en självklarhet att en människas sexuella orientering aldrig ska begränsa hans liv, varken i det privata eller i yrkeslivet. Det är hög tid att vi tar ett krafttag mot de fördomar och det förtryck som fördomarna skapar. Alla människor ska kunna känna sig hemma i Ekerö. Vi anser att HBTQ-frågorna ska vara en naturlig del i skolans undervisning. Därför tycker vi att det ska finnas ett HBTQ certifierat ombud på varje skola.

Minska andelen timanställda

Andelen timanställda bland Ekerös personal är hög, det visar sig vara 45%. De flesta av dessa är kvinnor. Vi vill minska andelen timanställda. Det kan vi göra med en bättre arbetsorganisation där fler är heltidsanställda (tillsvidareanställda). Vi ser också ett behov av införandet av en vikariepool inom vård, omsorg och skola/förskola

Kommunens ansvar

Jämställdhetsmålen ska tillämpas i all kommunal verksamhet och vid beslutsfattande. Kommunen ska i alla sammanhang - även utanför de kommunala ansvarsområdena - verka för jämställdhet genom opinionsbildning. De människor som kommer i kontakt med kommunen ska aldrig missgynnas på grund av sitt kön.

Jämställdhetsråd

Jämställdheten ska integreras i alla politiska fackområden. Men det räcker inte. Vi vill därför att kommunen inrättar ett jämställdhetsråd för att driva på utvecklingen.

Jobb och företagande

I Svenskt Näringslivs rankingar av kommunernas företagsklimat så ser vi en uppgång i Ekerö och vi vill fortsätta jobba så att vi tar flera steg framåt. Lyhördhet, snabbhet i handläggningen och hög kompetens hos de tjänstemän som möter företagen är prioritet för oss. Att kommunen har en hög servicegrad är viktigt. Kommunen skall aldrig bygga företag men underlätta för befintliga företag att växa och för nya att bildas. Det handlar om att se att företagen i kommunen bär upp en stor del av vårt välbefinnande. Företagen är inte en belastning som tvingar kommunen till investeringar i infrastruktur. De är istället en tillgång som kan skapa flera arbetstillfällen i vår kommun. Vi vill fortsätta att utveckla näringslivsklimatet i dialog med företagarna.

Även datatrafiken behöver motorvägar: Fiber!

Ekerö kommun behöver fortfarande kraftfullt verka för att ta kommunen in i framtiden. Vi behöver bygga ut fibernätet över hela kommunen för att stärka småföretagsamheten och göra det lättare för många anställda att då och då arbeta hemifrån. Användning av iPads, datorer och internet har ökat explosionsartat på senare år och telenätets kapacitet är ofta otillräcklig. Det är därför viktigt att kommunen samordnar och underlättar fiberutbyggnaden genom att till exempel lägga ned fiberkablar när kommunen bygger ut det kommunala VA-nätet.

Stimulera nystart av företag och turism

Vi vill stimulera nystart av företag. Alla företag ska vara välkomna och då speciellt miljöanpassad och hållbar företagsverksamhet. Miljöförstörande verksamhet bör inte förläggas till kommunen. Turistnäringens utveckling ska särskilt uppmärksammas och stimuleras. Ekerö kallar sig "kulturens övärld" och det med all rätt. Ekerö har ett rikt utbud av kultur och mycket goda möjligheter till ett intressant friluftsliv, vilket varje år lockar många att besöka och utforska Ekerö kommun. Vi vill att Ekerö kommun får en stationär turist- och besöksinformation i form av ett mindre men väl synligt hus, detta hus bör ligga centralt, tillgängligt med bil, ha parkeringsmöjligheter för två till fyra bilar och innehålla wc. Vidare bör det uppföras stora, flerspråkiga och väl synliga informationstavlor på ett flertal platser i kommunen.

Näringslivsprogram

Ekerö kommun har en näringslivspolitik som antogs 2011. Vi anser att det inte räcker. Ett näringslivsprogram som fastställer mål och medel för att skapa ett gott företagsklimat i Ekerö kommun måste utarbetas. Programmet ska vara förankrat hos de företag som verkar i kommunen. Det ska utarbetas med hänsyn till miljö-, genus-, integrations-, mångfalds- och i jämställdhetsperspektiv.

Fler företag till Ekerö

Huvudmålet för Ekerös näringslivspolitik ska vara att öka antalet arbetstillfällen i kommunen för att därigenom minska våra restider och öka vår valfrihet. Även företag utanför kommunen ska informeras om vilka fördelar det ger att etablera sig i Ekerö kommun. Näringslivsrådet ska ges i uppgift att hitta lämpliga kanaler för kampanjer kring detta.

Service är lösenordet

Ledstjärnan i kommunens kontakter med företagen ska vara service och dialog. Attityden ska vara att söka efter möjligheter och ta sig förbi begränsningar och svårigheter. Myndighetsutövandet får inte skymma att de förvaltningar som företagen kommer i kontakt med i första hand ska ha hög servicegrad som riktmärke.

All personal som direkt eller indirekt kommer i kontakt med företagen ska utbildas i att förstå småföretagens situation och vikten av att före beslut analysera beslutets konsekvenser för företagsamheten. Kommunens förvaltningar ska ha en sådan medvetenhet om företagandets villkor att de systematiskt stödjer tillväxten i det lokala näringslivet.

Näringslivskontor - en mötesplats för företagarna

Vi vill att hela Ekerö ska leva och att den lokala ekonomin ska blomstra. I vårt Ekerö ska det finnas stöd för att gå från idé till verklighet. Då behövs kompetens som hjälper de goda idéerna att utvecklas och bära frukt, bl.a. genom att hjälpa till med att söka EU-bidrag för produkt- och företagsutveckling. Engagemang och uppmärksamhet ska erbjudas alla företag i kommunen oberoende av om företaget är lokaliserat i centrumregionen eller i något ytterområde. Minst 90 procent av företagen i kommunen ska ge kommunen godkänt betyg inom områdena näringslivsfrågor, plan- och bygglovsfrågor, miljö- och hälsoskyddsfrågor samt mark- och exploateringsfrågor. Hjälpsökande verksamhet måste finnas i Ekerö kommun.

Fler ungdomar i arbete

Ekerö kommun ska särskilt uppmärksamma de företag som tar ett ansvar för de människor som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, till exempel ungdomar. Det är önskvärt med gemensamma projekt med målet att flera ungdomar, än vad som är fallet i dag, ska ha arbete i de företag som verkar i kommunen. Dessutom behövs en inventering av praktikplatser.

Lönebidragsanställningar

För att möjliggöra för människor med olika funktionsvariationer att leva ett så normalt liv som övriga med möjligheter till fritid och arbete behöver vi skapa förutsättningar att komma in i arbetslivet genom lönebidragsanställningar. Under ferieperioderna bör det lokala näringslivet stimuleras till att erbjuda tidsbegränsade möjligheter till arbete som exempelvis sommarlovsarbete.

Lokal Upphandling

Kommunens ska vid upphandling alltid se till att miljöhänsyn tas, bland annat genom att försöka minimera transporter, därför anser vi att det ska finnas ett centralt placerat logistikcenter där det sker en samordning av transporter till kommunala verksamheter, detta för att så mycket det går reducera antalet transporter inom kommunen. Ekerö kommun ska på alla sätt underlätta för företag i kommunen att delta i kommunens upphandlingar, detta kan ske genom att kommunal produktion ska ges möjlighet att lägga anbud.

Kommersiella lokaler/ Villakontor

Vid nybyggnad och ombyggnad av flerbostadshus ska alltid möjligheterna att tillföra kommersiella lokaler analyseras. Många företag bör kunna drivas i så kallade villakontor. Kommunen ska medverka till sådana lösningar med kombinerat företagande och boende.

Unga egenföretagare

Den svenska arbetsmarknaden har förändrats. Globaliseringen kommer under många år framåt att innebära att arbetstillfällen flyttas från Sverige. Många unga människor kommer inte att ha något annat alternativ för sin försörjning än att bli egenföretagare. Kommunens högstadieskolor måste därför inom ramen för läroplanen lägga särskild vikt vid att informera om företagandets villkor och vikten av gedigna baskunskaper får framgångsrikt egenföretagande. Från förskolan och framåt ska barnens entreprenörlusta stöttas.

Socialt ansvar

De flesta företag anser att det lönar sig att iaktta socialt ansvar i arbetet. Ekerö bör ha konkreta handlingsplaner för att nå högt uppsatta mål inom såväl miljömässiga, etiska som sociala områden. Socialt ansvar innebär respekt för människorna i vår omvärld och omtanke om framtida generationer som ska ärva vår jord. Socialt ansvar är också en nyckel till framgång.

Minimikrav för socialt godtagbar upphandling

Kommunens upphandlingspolicy ska innehålla minimikrav för socialt hållbar upphandling. De lägsta kraven ska vara den grundläggande internationella arbetsrätt som uttrycks i ILO:s (International Labour Organisation) så kallade kärnkonventioner:

- Förenings- och organisationsfrihet
- Förbud mot tvångsarbete
- Förbud mot barnarbete
- Förbud mot diskriminering

De företag som tar ett socialt ansvar och som kräver att deras underleverantörer tar samma ansvar ska premieras vid Ekerö kommuns upphandlingar. De företag som vill komma i fråga vid en upphandling ska följa några grundläggande principer för ansvarstagande:

- Ansvar att veta: Det går inte att skylla på att man inte kände till förhållandena hos en underleverantör. Man måste söka kunskaper om produktions villkor.
- Ansvar att försöka påverka sociala missförhållanden i produktionskedjan
- Ansvar och makt följs åt: Ju större företag desto större ansvar
- Ansvar att inte dra fördel av andras överträdelse. Brott mot människor och miljö får inte utnyttjas som en konkurrensfördel.
- Ansvar att inte medverka. Ett företag måste vara berett att avstå från affärssamarbete om det förekommer allvarliga brott mot grundläggande principer.

”Särskilda kontraktsvillkor” är lösningen!

Numera är det möjligt att vid upphandling ta in antidiskrimineringsklausuler i så kallade ”särskilda kontraktsvillkor”. Sådana villkor påverkar inte själva anbudsprocessen. De skrivs in i kontraktet när anbudet tilldelats en leverantör. EU-kommissionen har i ett tolkningsmeddelande gett exempel på vilka krav som kan ställas:

- Krav på att anbudsgivaren ska anställa arbetslösa eller anordna utbildning för ungdomar.
- Krav på att anbudsgivaren ska vidta åtgärder för att främja jämställdhet mellan könen eller mångfald i fråga om etniskt ursprung.
- Krav på att uppdragstagaren följer bestämmelserna i ILO:s grundläggande konventioner.
- Krav på att uppdragstagaren för utförandet av kontraktet anställer ett större antal personer med funktionshinder än vad lagstiftningen kräver.
- Krav på personalstat.
- Krav på kollektivavtal.

Fairtrade

Etisk konsumtion ska också främjas i Ekerö kommun genom att vi arbetar för att öka konsumtionen av Fairtrade-produkter. Många av de varor som upphandlas produceras i utvecklingsländer. Fairtrade-varor har producerats under förhållanden som uppfyller ILO:s kärnkonventioner och som garanterat producenten skälig betalning.

”Socialt ansvar innebär respekt för människorna i vår omvärld och omtanke om framtida generationer som ska ärva vår jord.”

Ekerö ska bli ett Fairtrade City!

Ekerö kommun ska arbeta för att så fort som möjligt bli diplomerad som ett "Fairtrade City". För detta krävs bland annat att kommunen genom till exempel ramavtal kan erbjuda Fairtrade-produkter när de finns som alternativ- till exempel kaffe, te, bananer, kakao, apelsiner och fotbollar. Vid en befolkning över 20 000 krävs också ett utbud av minst 40 rättvisemärkta produkter fördelat på fem butiker och minst fyra kaféer, restauranger eller där det serveras rättvisemärkt kaffe.

Ekonomi

Ekonomi är ett medel för våra intentioner inte endast ett mått på välfärdsutveckling. Tillväxt sker när vi blir fler, när handel och företagsutveckling går hand i hand och när individer i ökande grad kan förfoga över den inkomst de får som resultat av sina ansträngningar samt trygga anställningsformer. Ett hållbart samhälle kräver en balans mellan ett lokalt fungerande näringsliv, goda bostäder och ett aktivt friluftsliv. En aktiv och stödjande kommunal förvaltning och en bättre dialog för att utveckla det lokala företaget ger civilsamhället förutsättningar att vara medskapare i samhällsutvecklingen.

I kommunallagen regleras god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och landsting ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För oss är detta centralt! Våra gemensamma skattemedel ska gå till verksamhet som kommer Ekeröborna till del. Öpartiet kommer att verka för att våra skattemedel hanteras med ett varsamt och långsiktigt synsätt.

En god ekonomisk hushållning skulle vara att inrätta en samhällsbyggnadsnämnd. Vi har sett ett behov av ett nytt långsiktigt synsätt på samhällsbyggnadsfrågor. En växande kommun har framtidsutmaningar i infrastrukturfrågor och bostadsförsörjning, behov av stärkt lokalt näringsliv samt krav på såväl ny som bibehållen god offentlig service. Samtidigt behöver dialogen med invånarna/företagen och även den interna kommunikationen mellan kommunens olika verksamheter förbättras. Syftet med en mer omfattande Samhällsbyggnadsnämnd är att nämnden ska ha helhetsansvaret och större rådgivning i det långsiktiga samhällsbygget. Vi vill att den nya nämnden skall hänga upp sin verksamhet på vision-dialog-förankring-genomförande, där kommunikation får en högre prioritet. Målet är att kommunen ska utvecklas i alla delar och tillsammans med det lokala samhället.

I årets budget utgör kostnadsposterna Central politisk organisation och Kommunledningskontoret ca 133 780 miljoner kronor. Detta motsvarar nästan hela Kultur- och fritid, Miljö, Tekniska, Byggnads samt Brandförsvarets kostnadsposter. Den moderatledda Alliansen lägger sålunda nästan lika mycket på central byråkrati som verksamhet inom dessa fem områden! Denna fördelning är helt orimlig och är ett oansvarigt sätt att hantera skattebetalarnas pengar på.

För att finansiera vår politik så kommer vi att genomföra drastiska nedskärningar på kostnadsposterna avseende Central politisk organisation och kommunledningskontoret. Detta genom bl.a. ett nytt arvode-system. Öpartiets hållning är klar! Skattemedel ska gå till verksamhet inte till byråkrati!

Oavsett vilket parti du lägger din röst på i riksdagsvalet, lägg din röst på det parti som brinner mest för Ekerö – Öpartiet. Det lokala alternativet! Genom dina synpunkter och förslag kan vi göra Ekerö till en ännu bättre plats att leva och bo på.

Berätta vad du tycker: Besök vår facebook, där du kan läsa mer och påverka vilka frågor du vill att vi ska driva.

Partiordförande: Robert Oberascher
E-post: robertoberascher07@gmail.com
Mobil: 070-772 93 01

Hemsida: opartiet.se
Facebook: Öpartiet Ekerö
E-post: info@opartiet.se

